

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.009.01.2021

Zdzisław Krajewski
Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
ul. ks. Piotra Skargi 2
85-018 Bydgoszcz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/085 Przeciwdziałanie marnowaniu żywności

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska ¹ , ul. ks. Piotra Skargi 2, 85-018 Bydgoszcz
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zdzisław Krajewski, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska ² , od 1 września 2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła: Elwira Jutrowska, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, od 23 grudnia 2002 r. do 31 sierpnia 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań związanych z kontrolą przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³), z możliwością wykorzystania dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Jolanta Szydłowska-Hęsiak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/45/2021 z 7 kwietnia 2021 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: „Inspektorat” lub „WIOŚ”.

² Dalej: „Wojewódzki Inspektor”.

³ Tj. 14 maja 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wojewódzki Inspektor w latach 2020–2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) realizował na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego⁶ zadania związane z kontrolą przestrzegania przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności⁷ określone w art. 2 ust. 1 pkt 17d ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska⁸.

We własnym zakresie, na bieżąco, tworzył bazę podmiotów podlegających kontroli i w oparciu o przygotowane roczne plany pracy przeprowadzał kontrole sprzedawców żywności pod kątem nałożonych na nich ustawowych obowiązków. Poddawał kontroli wszystkie możliwe do zbadania w danym okresie aspekty wynikające z upmż oraz monitorował wykonanie wydanych zarządzeń pokontrolnych.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła nierzetelnego sporządzenia informacji o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska za 2020 r. w zakresie zadań sprawowanych przez WIOŚ⁹, w części dotyczącej działalności kontrolnej Inspektoratu, w obszarze naruszeń stwierdzonych w toku przeprowadzonych kontroli przestrzegania przepisów o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

III. Opis stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja zadań związanych z kontrolą przestrzegania zapisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2020-2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK) inspektorzy inspekcji ochrony środowiska WIOŚ¹⁰ wykonywali kontrole w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

Realizacja zadań w tym zakresie poprzedzona została przygotowaniem planów kontroli, uwzględniających kierunki działań Inspekcji ustalanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska¹¹ oraz wydanych przez niego wytycznych i zaleceń¹². W rocznym planie działań kontrolnych na 2020 r. (stanowiącym część rocznego planu pracy WIOŚ na rok 2020 r.)¹³ zaplanowano pierwotnie przeprowadzenie kontroli trzech sprzedawców żywności, a w rocznym planie pracy WIOŚ na rok 2021¹⁴ zaplanowano kontrole 12 podmiotów¹⁵. Opracowanie planów kontroli nie zostało poprzedzone udokumentowaną analizą ryzyka uwzględniającą kwestie przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

(akta kontroli str. 58-90, 122, 145-168, 186-208)

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „województwo”

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1645, dalej: „ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności” lub „upmż”.

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 995, ze zm., dalej: „ustawa o IOŚ”.

⁹ Dalej: „informacja o realizacji zadań WIOŚ w 2020 r.”

¹⁰ Dalej: „inspektorzy WIOŚ”.

¹¹ Dalej: „GIOŚ”.

¹² Pismem znak DOF/070-517/19/AZ z 6 listopada 2019 r. przekazane zostały *Wytyczne do planowania działalności Inspekcji Ochrony Środowiska na 2020 r.*, pismem znak DI-073/146/2019 z 26 listopada 2019 r. *Ogólnopolskie cele kontroli i cykle kontroli na 2020 r.*, pismem znak DAF/030-612/20/KP z 27 listopada 2020 r. *Wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2021 r.*

¹³ Zatwierdzonym 31 grudnia 2019 r.

¹⁴ Zatwierdzonym 28 grudnia 2020 r.

¹⁵ 11 sprzedawców żywności i jednego centrum dystrybucyjnego produktów handlowych sprzedawanych w sieci sklepów.

W związku z przekazaniem przez GIOŚ Wytycznych do przeprowadzenia cyklu kontrolnego w zakresie przestrzegania przez sprzedawców żywności oraz organizacje pozarządowe przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności¹⁶ oraz Wytycznych do przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania przez sprzedawców żywności oraz organizacje pozarządowe przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności¹⁷ w Inspektoracie dokonano korekt planów działań kontrolnych na lata 2020 – 2021. Na 2020 r. zaplanowano przeprowadzenie kontroli 10 sprzedawców żywności, a na 2021 r. kontrole 15 sprzedawców żywności i dwóch organizacji pozarządowych.

(akta kontroli str. 124-144, 209-240, 241-292, 410)

Plan kontroli na 2020 r. w przedmiotowym zakresie Inspektorat zrealizował w całości. W 2021 r. (do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK) przeprowadzona została jedna z zaplanowanych łącznie 17 kontroli (6% planu).

(akta kontroli str.413-414)

WIOŚ nie posiadał bazy podmiotów podlegających kontroli przestrzegania przepisów upmż. Naczelnik Wydziału Inspekcji wskazała, że baza sprzedawców żywności i organizacji pozarządowych tworzona jest we własnym zakresie na bieżąco w Informatycznym Systemie Wspomagania Kontroli¹⁸. Dodała, że zgodnie z zaleceniami GIOŚ dokonano rozeznania lokalnego rynku i wytypowano podmioty do kontroli spośród sprzedawców żywności prowadzących sprzedaż w sklepach wielkopowierzchniowych mogących spełniać ustawowe kryteria¹⁹. Wyjaśniła, że na podstawie danych i informacji zawartych w Internecie, spośród podmiotów handlowych prowadzących sprzedaż w sklepach wielkopowierzchniowych²⁰, wybrano 17, do których skierowano pisma²¹ z prośbą o wskazanie placówek handlu detalicznego lub hurtowego na terenie województwa podlegających zapisom ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności w zakresie powierzchni sprzedaży i przychodów ze sprzedaży żywności bądź ewentualnie udokumentowanie faktu niepodlegania pod regulacje wskazanej ustawy. W odpowiedzi wszystkie podmioty potwierdziły, że wypełniają przesłanki wynikające z definicji sprzedawcy żywności określonej w art. 2 pkt 3 upmż oraz wskazały adresy placówek na obszarze województwa. Naczelnik Wydziału Inspekcji podkreśliła, że nie jest to wykaz zamknięty, lecz przewidziany do bieżącej weryfikacji. Odnośnie do listy organizacji pozarządowych wskazała, że jest ona tworzona na podstawie danych pozyskiwanych w trakcie kontroli sprzedawców żywności, spośród podmiotów, którym żywność jest przekazywana.

(akta kontroli str. 295-296, 310-311)

2. W 2020 r. inspektorzy WIOŚ skontrolowali 10 sprzedawców żywności w zakresie przestrzegania przepisów upmż. Kontrole te, zrealizowane zgodnie z wytycznymi GIOŚ do kontroli na 2020 r.²², obejmowały wszystkie możliwe do zbadania²³ obowiązki sprzedawców żywności określone w przedmiotowej ustawie, w tym:

¹⁶ Wytyczne przekazane zostały pismem znak: DKGO/0703-68/2020/kg z 31 marca 2020 r., dalej: „wytyczne GIOŚ do kontroli na 2020 r.”.

¹⁷ Wytyczne przekazane zostały pismem znak: DKO-0703-49/2021/km z 31 marca 2021 r., dalej: „wytyczne GIOŚ do kontroli na 2021 r.”.

¹⁸ Narzędzie wykorzystywane m.in. do planowania, gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących kontroli.

¹⁹ Art. 2 pkt 3 w zw. z art. 17 upmż.

²⁰ Takich jak: Lidl, Biedronka, Tesco, Carrefour, Kaufland, Auchan, Intermarche, itp.

²¹ Pismo znak: WIOŚ-WI.1331.7.45.2020.ML z 25 marca 2020 r.

²² Cykl 5 – Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

²³ W okresie od 1 marca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. nie obowiązywały przepisy dot.: przekazywania opłat za marnowanie żywności, zamieszczania informacji o wysokości należnej opłaty lub o wartości żywności

- umowy nieodpłatnego przekazywania organizacjom pozarządowym żywności nieprzeznaczonej do sprzedaży (art. 3 w zw. z art. 18 upmż), poprzez sprawdzenie: formy zawartej umowy, terminu jej zawarcia²⁴; ustaleniu czy organizacja pozarządowa, z którą sprzedawca żywności zawarł umowę zajmuje się wykonywaniem zadań w sferze zadań publicznych w zakresie określonym w art. 2 pkt 2 upmż oraz przedmiotu umowy;
- prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych w jednostkach handlowych wspólnie z organizacją pozarządową, z którą sprzedawca żywności zawarł umowę o przekazywanie żywności (art. 4), w tym: czy sprzedawca żywności przestrzega obowiązku prowadzenia w jednostce handlu kampanii edukacyjno-informacyjnych w zakresie racjonalnego gospodarowania żywnością oraz przeciwdziałania marnowaniu żywności, czy kampanie prowadzone są co najmniej raz w roku przez co najmniej dwa kolejne tygodnie, w każdym dniu działalności jednostki handlu, czy kampanie prowadzone są wspólnie z organizacją pozarządową, z którą sprzedawca żywności zawarł umowę oraz jakie środki finansowe przeznaczono na te kampanie.

Analiza dokumentacji pokontrolnej wszystkich przeprowadzonych w 2020 r. kontroli przestrzegania przepisów upmż, wykazała, że u siedmiu kontrolowanych inspektorzy WIOŚ nie stwierdzili nieprawidłowości. Ustalenia z dwóch kontroli wskazywały na zawarcie umowy nieodpłatnego przekazywania organizacji pozarządowej żywności nieprzeznaczonej do sprzedaży po terminie wyznaczonym upmż (tj. po 18 lutego 2020 r.)²⁵, a w jednym przypadku stwierdzono, że zawarta w ustawowym terminie umowa o przekazywanie żywności nieprzeznaczonej do sprzedaży nie zawierała wszystkich elementów określonych w art. 3 ust. 2 upmż²⁶. W następstwie ustaleń kontroli wydano jedno zarządzenie pokontrolne, w którym zobligowano kontrolowanego do dostosowania umowy do wymogów zawartych w art. 3 ust. 2 upmż²⁷ oraz monitorowano jego realizację²⁸. Nie wydano decyzji administracyjnych nakładających kary pieniężne²⁹.

(akta kontroli str.415-416, 418, 420-477)

Ustalenia kontroli przeprowadzonych w 2020 r. przez inspektorów WIOŚ u sprzedawców żywności wykazały ponadto, że do dnia ich wszczęcia tylko trzy³⁰ z 10 skontrolowanych podmiotów przeprowadziły kampanie edukacyjno-informacyjne wskazane w art. 4 upmż. Kampanie te polegały m.in. na: udostępnianiu w sklepach plakatów i banerów edukacyjno-informacyjnych poruszających tematykę racjonalnego gospodarowania żywnością, zamieszczaniu na stronie internetowej i portalach społecznościowych praktycznych wskazówek na

przekazanej organizacjom pozarządowym, w sprawozdaniu finansowym oraz na stronie internetowej, jeżeli jest prowadzona (art. 5 upmż) i składania sprawozdań rocznych o marnowanej żywności (art. 8 upmż).

²⁴ Termin obowiązkowego zawarcia pierwszej takiej umowy upłynął 18 lutego 2020 r. (art. 3 w zw.z art. 18 upmż).

²⁵ W jednym przypadku umowa zawarta została 15 maja 2020 r. (protokół kontroli nr WLO 218/2020), w drugim 10 września 2020 r. (protokół kontroli nr WLO 217/2020).

²⁶ W protokole kontroli nr WIOS-BYDG 223/2020 wskazano, że umowa szczątkowo reguluje kwestie dotyczące odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia oraz określa bardzo ogólnie przekazywaną żywność.

²⁷ Dot. kontroli WIOS-BYDG 223/2020.

²⁸ Kontrolowany przed upływem wyznaczonego terminu poinformował o wykonaniu zaleceń pokontrolnych i przedłożył kopię umowy zawierającej postanowienia określone w art. 3 ust. 2 upmż.

²⁹ Nieterminowe zawarcie umowy z organizacją pozarządową nie daje uprawnienia do wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 10 ust. 1 upmż.

³⁰ Dotyczy kontroli nr: TOR 276/2020, TOR 278/2020 i TOR 280/2020.

temat kupowania i przechowywania produktów spożywczych oraz porad jak zapobiegać marnowaniu żywności.

Koszty tych kampanii, jak podali kierownicy kontrolowanych podmiotów, wyniosły: 86,9 zł, 88,3 zł oraz 85 520,19 zł (koszt kampanii ogólnopolskiej).

(akta kontroli str. 415-416, 463-473)

W pozostałych przypadkach kontrolowani informowali o zamiarze zrealizowania kampanii edukacyjno-informacyjnych w późniejszym terminie, do końca roku kalendarzowego 2020. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że inspektorzy WIOŚ w trakcie kontroli, pobierali oświadczenia kontrolowanych podmiotów o przeprowadzeniu tych kampanii do końca 2020 r., przyjmując, że ich weryfikacja odbędzie się w trakcie kolejnej kontroli. Wskazał, że nie były to naruszenia obligujące do podjęcia działań pokontrolnych, podlegających pilnemu sprawdzeniu ich realizacji. Dodał, że w II połowie roku występowały ograniczenia w prowadzeniu kontroli wynikające z dyspozycji rządowych ukierunkowanych na ograniczanie działań powodujących wzrost ryzyka rozprzestrzenienia epidemii, przy jednoczesnym wskazaniu tematów kontroli, które pomimo sytuacji pandemicznej miały być realizowane. Ponadto podejmowanie w roku 2020 kolejnych kontroli było uzależnione od możliwości kadrowych.

(akta kontroli str. 408-409, 415-416, 425, 433, 439, 445, 450, 456, 462, 486-490)

W 2020 r. WIOŚ nie objął kontrolą organizacji pozarządowych w zakresie realizacji obowiązków określonych dla nich w ustawie o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że powyższe wynikało z braku informacji o tych podmiotach. Wskazał, że w trakcie realizowanego w 2020 r. cyklu kontrolnego (kontroli sprzedawców żywności) pozyskiwano dane o organizacjach pozarządowych, którym żywność jest przekazywana i tworzono we własnym zakresie, na bieżąco, bazę tych podmiotów. Dodał, że zawarta w wytycznych GIOŚ do kontroli na 2020 r., sugestia przeprowadzenia kontroli organizacji pozarządowych w zakresie sposobu zagospodarowania otrzymanej żywności, nie została zrealizowana także z uwagi na trwającą od marca 2020 r. pandemię, która w sposób istotny ograniczała działalność kontrolną Inspektoratu.

(akta kontroli str. 56-57, 408, 417)

Opis ustaleń kontroli przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności przeprowadzonych w 2020 r. oraz podjętych działań pokontrolnych wraz z wnioskami i uwagami, Wojewódzki Inspektor przedstawił w odrębnym sprawozdaniu z realizacji tego cyklu kontrolnego, które zostało przekazane GIOŚ 31 grudnia 2020 r.³¹. Dane te zawierała także informacja o realizacji zadań WIOŚ w 2020 r. przekazana GIOŚ 15 lutego 2021 r., która w tym zakresie sporządzona została nierzetelnie, co zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 303-320, 321-376)

W 2021 r. (do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK) inspektorzy WIOŚ podjęli jedną z 17 zaplanowanych na 2021 r. kontroli przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności³². Ustalono jednak, że

³¹ Sposób sporządzenia i przekazania przedmiotowych informacji do GIOŚ został opisany w wytycznych GIOŚ do kontroli na 2020 r.

³² Kontrolę przeprowadzono na wniosek Marszałka Województwa Kujawsko Pomorskiego z 1 grudnia 2020 r. znak: ŚG-I-G.7244.116.2020, w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie istotnej zmiany zezwolenia na zbieranie odpadów na terenie centrum dystrybucyjnego, której jednym z dwóch celów była kontrola przestrzegania przepisów upmż.

kontrolowane centrum dystrybucyjne nie podlega przepisom ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności³³.

(akta kontroli str. 413-414, 478-485)

Przeprowadzenie pozostałych ujętych w planie na 2021 r. kontroli, zaplanowano po 30 kwietnia 2021 r.³⁴ Naczelnik Wydziału Inspekcji wyjaśniła, że kontrole przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności nie były podejmowane w I kwartale 2021 r. ze względu na terminy wynikające z tej ustawy³⁵.

(akta kontroli str. 296, 411-412)

W latach 2020-2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK) Inspektorat nie przeprowadzał kontroli pozaplanowych w podmiotach podlegających przepisom ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

(akta kontroli str. 413-414)

W okresie objętym kontrolą do Inspektoratu nie docierały żadne sygnały o nieprawidłowościach w realizacji przez sprzedawców żywności przepisów upmż.

(akta kontroli str. 301)

Wojewódzki Inspektor wskazał na problemy w zakresie realizacji zadań przypisanych Inspekcji w art. 2 ust. 1 pkt 17d ustawy o IOŚ. Podał, że wraz z ustanowieniem obowiązków w zakresie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowania żywności, nie została przekazana baza sprzedawców żywności i organizacji pozarządowych, u których prowadzone miały być kontrole. Dodał, że w początkowym okresie funkcjonowania tej ustawy stanowiło to utrudnienie, ponieważ bazę taką należało stworzyć we własnym zakresie, w oparciu o oświadczenia wstępnie wytypowanych podmiotów. Podkreślił, że jest to kolejna ustawa, w związku z którą na inspektorów IOŚ nakładane są nowe obowiązki bez zwiększenia obsady kadrowej.

(akta kontroli str. 301)

Pracownicy przewidziani do przeprowadzenia kontroli przestrzegania przepisów upmż nie zostali poddani szkoleniom w zakresie nowych obowiązków Inspekcji. Naczelnik Wydziału Inspekcji wyjaśniła, że przedmiotowe kontrole prowadzone są według zasad ogólnych, zgodnie z przekazanymi przez GIOŚ wytycznymi.

(akta kontroli str. 296)

3. W latach 2020-2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK) Wojewódzki Inspektor nie wymierzał kar pieniężnych i nie dochodził należności pieniężnych wynikających z decyzji administracyjnych wydanych na podstawie ustaleń kontroli przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

³³ W protokole kontroli nr TOR 14/2021 wskazano: (...) W kontekście wypełnienia obowiązków ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności Centrum Dystrybucyjne nie podlega przepisom ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. Obowiązek w rozumieniu ww. ustawy spoczywa na „sprzedawcy żywności”, którym zgodnie z definicją powołanej ustawy jest „podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze, o którym mowa w art. 3 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 (...)”, zgodnie z którym to artykułem „podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze oznacza osoby fizyczne lub prawne odpowiedzialne za spełnienie wymogów prawa żywnościowego w przedsiębiorstwie spożywczym pozostającym pod ich kontrolą (...).

³⁴ Rozpoczęcie sześciu kontroli zaplanowano na II połowę maja 2021 r., siedmiu w III kwartale 2021 r. i trzech w IV kwartale 2021 r.

³⁵ Termin na złożenia przez sprzedawców żywności i organizacje pozarządowe sprawozdań/informacji za 2020 r. upływał 31 marca 2021 r. (art. 7 ust. 1 i 2 oraz art. 8 ust. 1 upmż), a na wniesienie przez sprzedawcę żywności opłaty za marnowanie żywności za 2020 r. powinno nastąpić do 30 kwietnia 2021 r. (art. 5 ust. 7 upmż).

(akta kontroli str. 418)

4. W okresie objętym kontrolą do Inspektoratu nie wpłynęły żadne informacje o nieprawidłowościach w zakresie przestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności oraz wnioski o przeprowadzenie kontroli w tym zakresie.

(akta kontroli str. 302)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nierzetelnie sporządzona została informacja o realizacji zadań WIOŚ w 2020 r., w częściach dotyczących kontroli przeprowadzonych w ramach ogólnopolskiego cyklu 5 – *Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności* oraz opisu ustaleń z tych kontroli. Przedstawione dane w zakresie wniosków z przeprowadzonych kontroli oraz stwierdzonych nieprawidłowości były niezgodne ze stanem faktycznym udokumentowanym w protokołach kontroli. W informacji tej, w części dot. realizacji cyklu 5 (str. 3-4), we wnioskach z przeprowadzonych kontroli wskazano, że podczas trzech kontroli stwierdzono zawarcie umów po terminie określonym w art. 18 upmż, tj. po dniu 18 lutego 2020 r., podczas gdy protokoły kontroli wskazują, że nieprawidłowość tę stwierdzono w dwóch przypadkach (protokoły kontroli: WLO 217/2020 i WLO 218/2020). Ponadto w tym samym dokumencie w pkt III Kontrole przestrzegania przepisów upmż (str. 21-26) w części opisowej pierwszej kontroli, wskazano, że umowa współpracy z organizacją pozarządową zawarta została 3 października 2017 r., a jako stwierdzoną nieprawidłowość podano zawarcie umowy współpracy po wyznaczonym ustawą terminie, tymczasem nieprawidłowość opisana w protokole tej kontroli nr WIOS-BYDG 223/2020 oraz zarządzeniu pokontrolnym nr WIOŚ-WI.7023.6.49.2020.ML z 5 sierpnia 2020 r. dotyczy treści przedmiotowej umowy (niedostosowanie postanowień umowy do wymagań wynikających z upmż).

(akta kontroli str. 325-326, 343-348, 420-424, 426-432, 451-454, 457-460)

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowe wykonanie zapisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności, w zakresie zawarcia w umowie nieodpłatnego przekazywania organizacji pozarządowej żywności nieprzeznaczonej do sprzedaży wszystkich niezbędnych elementów, określonych w art. 3 ust. 2 upmż, omyłkowo zakwalifikowano do innych naruszeń.

(akta kontroli str. 409)

NIK zauważa, że obowiązkiem WIOŚ jest przekazywanie jednostce nadrzędnej rzetelnych danych o działalności Inspekcji, ponieważ na ich podstawie GIOŚ dokonuje m.in. analiz i ocen przestrzegania przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17d ustawy o IOŚ oraz sporządza roczne sprawozdanie z działalności Inspekcji Ochrony Środowiska i przedkłada je do akceptacji ministrowi właściwemu do spraw klimatu.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o rzetelne sporządzanie rocznych informacji o realizacji zadań WIOŚ.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 17 czerwca 2021 r.

Kontroler
(-) Jolanta Szydłowska-Hęsiak
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p. o. Dyrektor
(-) Tomasz Sobecki